

Noc vědců | Bohatství

v Národním zemědělském muzeu

26. 9. 2025 | 17–22 hodin

NOC
VĚD
CŮ

Noc vědců je i v roce 2025 podpořena programem Marie Skłodowska Curie Actions s projektem METAMORPHOSIS v rámci výzvy HORIZON-MSCA-2023-CITIZENS-01.

Program

přízemí – Multifunkční sál

1 Půda: Opomíjené bohatství

AGRITEC PLANT RESEARCH S. R. O.

Půda je stále opomíjené bohatství naší země. Jak se starat o půdu, aby byla zdravější?

2 Barevné pšenice pro zdraví

ZEMĚDĚLSKÝ VÝZKUMNÝ ÚSTAV KROMĚŘÍŽ, S. R. O.

Víte, že některé odrůdy pšenice mají barevná zrna? Jak chutnají a jaký mají vliv na zdraví?

3 Voda v krajině: Proč o ni pečovat

ÚSTAV VÝZKUMU GLOBÁLNÍ ZMĚNY AV ČR, V. V. I.

Jak určíme vliv ekosystémů na kvalitu a množství vody? Je souvislost mezi charakterem využití zemědělských půd a ekologickým stavem vodních útvarů?

4 ČAZV – truhlice zemědělské moudrosti

ČESKÁ AKADEMIE ZEMĚDĚLSKÝCH VĚD

Hlavním cílem ČAZV je podporovat vědecký pokrok v zemědělství, zlepšovat kvalitu potravin a chránit životní prostředí.

5 DNA krajiny: Jak archeologie čte zemi

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, V. V. I.

Zkuste si sami vyhledat nálezy, sáhnout si na ně a objevit širší kontext poznávání lidské minulosti a krajiny.

6 Čmeláci – naši známí neznámí

ČMELÁCI PLUS Z. S.

Podrobnosti ze života čmeláků. Můžeme jim pomáhat? Otestujte své znalosti.

7 Od kořínku po nektar – poklady zeleného království

ZEMĚDĚLSKÝ VÝZKUM, SPOL. S R. O. TROUBSKO

Jeteloviny skrývají překvapivé bohatství a opylovači jim významně pomáhají.

8 Les – více než jen zdroj dřeva

VÝZKUMNÝ ÚSTAV LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ A MYSLIVOSTI, V. V. I.

Jaká péče zajistí zachování lesní biodiverzity, vitality, produktivity a schopnosti plnit všechny své funkce?

9 Poklad jménem půda

VÝZKUMNÝ ÚSTAV MONITORINGU A OCHRANY PŮDY, V. V. I.

Půda ukrývá neuvěřitelnou rozmanitost života a klíčové zdroje, na nichž závisí naše každodenní přežití.

1. patro – Foyer

10 Kávové poklady

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM, S. P. O.

Meleme, meleme kávu...

2. patro – Foyer

11 Zvěčnění v čase

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM, S. P. O.

Ze života muzejního preparátora. Je taxidermie řemeslo, věda nebo umění?

3. patro – Foyer

12 Ze zkumavky na talíř

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Ochutnejte potraviny, které by bez vědy nevznikly. Díky vědeckému výzkumu dnes vznikají potraviny zdravější, k přírodě šetrnější, chutnější či voňavější.

13 Chuť: Věda, kterou najdete i v kuchyni

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Jak je možné si pohrát s chutěmi v potravinách a co všechno dokážeme vnímat s pěti základními chutěmi a ostatními smysly.

14 Zvířecí vztahy: Víc než jen instinkt

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, V. V. I.

Bohatý sociální život a přátelské vazby mezi domestikovanými zvířaty.

15 Pestré geny = pestrý dvůr

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, V. V. I.

Bohatství genů jako základ rozmanitosti barev, vzhledu i užitku hospodářských zvířat. Jejich význam pro naši společnost.

16 Bohatství života: Od buňky po budoucnost

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, V. V. I.

Jak z pouhých buněk vyroste mládě, proč je biodiverzita klíčem k přežití a jak se věda podílí na ochraně života ve volné přírodě i českých farmách?

3. patro – Výstavní sál

17 Svět mikroorganismů kolem nás

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Mikroorganismy: Co víme o jejich rozmanitosti, významu v přírodě i v našem každodenním životě? Houby jako symbionti. Jakou roli sehrávají v zemědělství?

18 Rozmanitost révy vinné

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Jak využít meziprodukty z vinařské výroby – zkuste si například „Malování vínem“.

19 DNA: Klíč k bohatství ukrytému v rostlinách

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Sestavte si vlastní model DNA a odhalte význam proteinů.

20 Přírodní cestou proti škůdcům

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Přípravky na bázi rostlinných látek chrání rostliny bez zbytečné zátěže pro okolní přírodu a napomáhají zachovat biodiverzitu. Využijme predátory mšic.

21 Chmel – zelené zlato

CHMELAŘSKÝ INSTITUT S. R. O.

Jak se pěstuje a zpracovává tradiční žatecký poloranný červeňák i další nové odrůdy.

22 Zemědělská data – skryté bohatství

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Digitální revoluce proměňuje zemědělství – jak se z čísel, senzorů a satelitních snímků stává nové bohatství venkova.

23 Jak rychle poznat, co vše se skrývá v půdě

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Ukázky různých metod chemické analýzy půdy a jejich využití v praxi.

24 Semena pro budoucnost

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Představíme vám semínka, která mohou změnit budoucnost.

25 Sklo nad zlato

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Jak lze rostliny léčit mrazem a jak funguje kryobanka?

26 Bez hmyzu to nepůjde

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Hmyz hraje klíčovou roli ve fungování ekosystémů. Přestaňme jej přehlížet a začněme ho poznávat a chránit!

27 Poklady z odpadkového koše

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Vyzkoušejte si třídění odpadu a otestujte si, co patří nebo nepatří do kompostu.

3. patro – Gastronomie

28 Ovocné poklady časů minulých i budoucích

VÝZKUMNÝ A ŠLECHTITELSKÝ ÚSTAV OVOČNÁŘSKÝ HOLOVOUSY, S. R. O.

Objevujeme polozapomenuté historické odrůdy i fascinující svět šlechtění těch nových. Před jakými chorobami a škůdci musíme stromy chránit a které druhy organizmů podporovat?

29 Brambory – zlato (nejen) z Vysočiny

VÝZKUMNÝ ÚSTAV BRAMBORÁŘSKÝ, S. R. O.

Ochutnejte netradiční bramborové receptury i pokrmy z méně známých okopanin, například topinamburu či jakonu.

30 Mák – naše rodinné stříbro

OSEVA PRO S. R. O., VÝZKUMNÝ ÚSTAV OLEJNIN OPAVA

Objevte zajímavosti z makového světa a vyrobte si vlastní „Makovou panenu“ nebo „motýla Emanuela“.

31 Co se skrývá v zelí aneb o barvách

ÚSTAV EXPERIMENTÁLNÍ BOTANIKY AV ČR, V. V. I.

Jaké barvy se schovávají v obyčejném červeném zelí?

32 Semíkov – svět hydroponie

GREENTECH S. R. O.

Víte, jak se pěstují rostliny bez půdy? Těšte se na teorii i praktické ukázky.

2. patro – Objevovna Přednášky

17:00 – 17:30

Živé kulturní dědictví: Záchrana ohrožených druhů v laboratoři

Mgr. Kristýna Vacková

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, V. V. I.

Proč má smysl chránit genetickou rozmanitost a jaké techniky moderní biologie nám v tom mohou pomoci.

17:30 – 18:00

Pravidla hry s minulostí aneb co je dobré vědět o archeologii

Mgr. David Novák, Ph.D.

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, V. V. I.

Kde mohou narazit na archeologické nálezy? Proč poklad nemusí být pro archeologa bohatstvím?

18:00 – 18:30

Chmel – zelené zlato

Ing. Josef Patzak, Ph.D.

CHMELAŘSKÝ INSTITUT S. R. O.

Poznejte historii nejen žateckého poloranného červeňáku, ale vývoj i výhledy pěstování chmele v ČR vůbec.

18:30 – 19:00

Staleté dědictví v pohybu: Proměny českého lesa

Prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc.

ČESKÁ AKADEMIE ZEMĚDĚLSKÝCH VĚD

Lesy jsou klíčovým ekosystémem naší krajiny. Dnešní stav lesů a jeho další vývoj představují výzvu a příležitost nejen pro lesníky, ale i pro celou naši společnost.

19:00 – 19:30

Chov domácích zvířat v českém středověku

Mgr. Bc. Zuzana Vařáková

CHMELAŘSKÝ INSTITUT AV ČR, V. V. I.

Pro středověkého člověka byla hospodářská zvířata jeho společníky, pomocníky v práci i zdrojem obživy. Jejich vlastnictví znamenalo bohatství na mnoha rovinách.

19:30 – 20:00

Bohatství národní kuchyně

Ing. Eliška Kovářiková, Ph.D.

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Naše národní kuchyně je nesmírně pestrá a bohatá. Přednáška odhalí propojení tradičních receptů a současných poznatků o potravinách.

20:00 – 20:30

Barevné pšenice pro zdraví

Ing. Petr Martinek, CSc.

ZEMĚDĚLSKÝ VÝZKUMNÝ ÚSTAV KROMĚŘÍŽ, S. R. O.

Věděli jste, že existují pšenice s fialovým, modrým a černým zabarvením zrna? Díky barvivům obsaženým v jejich zrnech mají pozitivní vliv zdraví konzumentů.

20:30 – 21:00

Opomíjené poklady kolem nás: Semena a mikroorganismy

Petr Lenoch / RNDr. David Novotný, Ph.D.

NÁRODNÍ CENTRUM ZEMĚDĚLSKÉHO A POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU, V. V. I.

Skutečným bohatstvím je pestrý život kolem nás. Čím přispívá rozmanitost rostlin a mikroorganismů k bohatství naší společnosti.

21:00 – 21:30

Dnešní život domácích zvířat: Nástrahy zlaté klece

Doc. Ing. Jitka Bartošová, Ph.D.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, V. V. I.

Co znamená a z čeho sestává welfare zvířat nebo proč je důležité zaměstnat jejich mozek a myslet na jejich společenskost.

21:30 – 22:00

Neoceněné bohatství: Proč a jak zahrnout přírodu do našeho rozhodování

MSc. Tomáš Baďura, Ph.D.

ÚSTAV VÝZKUMU GLOBÁLNÍ ZMĚNY AV ČR, V. V. I.

Jak lze přírodní bohatství oceňovat a místy už i promítat do praxe, proč to není snadné a co riskujeme, pokud v tom budeme váhat.